

Katrin Karisma pensionäri elust: tuleb elada iseendale

4. detsember 2015

Tiit Efert

Linda Pärn toimetaja

<http://naine24.postimees.ee/3423579/katrin-karisma-pensionari-elust-tuleb-elada-iseendale>

Katrin Karisma räägib oma Kloogarannas asuvas hubases kodus sügisõhtu hämaruses küünlavalgel elust pensionärina, selleks valmistumisest, aga ka raskematest hetkedest ülesaamisest.

Rõõmsameelne Katrin Karisma, kellest on saanud LHV pensioniveebi tunnusnägu, ootab metsatee lõpus koduksel ja kutsub edasi. Toas mängib televiisor, kus räägitakse hetke põletavamatel teemadel. Aktiivse inimesena peab ta ka pensionärina olema kõigega kursis. Ta tunneb eakaaslaste pärast muret ning räägib meelsasti väarikast vanaduspõlvest, kirjutab LHV Panga ajakiri Investeeri.

Tuleb valmistuda

«Me kõik jääme vanaks,» tsiteerib Karisma tuntud laulu pealkirja. «Elumuutus on ikka kohutavalt suur, kui käid terve elu tööl ja siis see lõigatakse justkui noaga läbi. Mõned surevad suisa ära.» Aga soovib: «Kui mõelda ette, et tegu on paratamatusega, ja kui see mõte kolksub sul kogu aeg kuklas, siis on võimalik see eluperiood sujuvamalt vastu võtta.»

Karisma serveerib kohvi. «Estonia teatris öeldi mulle lihtsalt, et me teiega enam lepingut ei pikenda. Päevapealt.» Aga ta on õppinud raskete hetkedega toime tulema. «Ei tohi masendusse langeda. Olen õppinud halbu mõtteid peast ära viskama. Ajan need lihtsalt minema,» jagab Karisma kogemusi oma vanemaid meenutades. «Ema läks vabatahtlikult pensionile päevapealt. Nad elasid kõrvalmajas,» viipab ta käega. «Sisustasid aega börsil aktsiatega mängides. Muidugi oli emal ja isal lihtsam, sest nad olid kahekesi. Mina olen üksinda, elu on niimoodi läinud.»

Peamine probleem on tunne, et ühtäkki, koos töörutiini kadumisega, ei ole sa enam justkui kellelegi vajalik. «Tuleb elada iseendale. Muide, kui tahta seada endale eesmärgi, on pensionieas nende saavutamiseks märksa rohkem aega,» naljatab atsakas naine. «Õnnelikuks teevad ka lapsed ja lapselapsed.»

Silmarõõmud lapselapsed

«Kõige vanem lapselaps on juba 26-aastane, ametilt logistik ja käis ka Austraalias elu õppimas. Läksin tema sünnipäevale enda tehtud leivaga. Ta ütles, et Muta – kõik kutsuvad mind Mutaks –, nii hea leib, teeme kahekesi firma: sina küpsetad ja mina müün. Ma ütlesin, et selleks on vaja palju investeerida.»

Hea enesetunde aluseks on hea tervis. «Ma tean, et pean oma elu nautima, tahan seda nautida ja naudingi. Mind on aidanud distsipliin. Tegelen iga päev kepikõnniga – see hoiab tervise korras. Kui tervis on korras, siis oled võimeline ka enamaks,» kinnitab Karisma. «Ja kui tervise nimel pingutada, siis jaksab veel töödki teha. Ma teen koduseid töid, loen raamatuid, annan kontserte ning üks uus projekt paistab.»

«Igapõlvne amet on ka aiapidamine,» lisab ta. «Kui lapsed pühapäeval lõunasöögiks minu juurde tulevad, toon aiast värsket kraami – nad alati kiidavad, et see on nii hea.»

«Meie ühiskond areneb edasi. Väiksemates kohtades tekivad külaseltside juurde aiasaaduste müümise kohad, kus siis pensionärid võiksid oma aiamaa saadusi pakkuda,» kirjeldab Karisma ühte võimalust pensionil lisaraha teenimiseks. «Aga üldiselt on maal elada palju odavam kui linnas. Mis ma seal kütte eest maksin!» hüüatab ta.

Reisimiseks tuleb raha koguda

Kes tahab reisida, võtku tema sõnul endale eesmärk, sest unistused viivad edasi. «Kui on soov reisima minna, tegutsen vastavalt. Panen raha kõrvale – unistus tiivustab mind. Välismaalt tagasi tulles olen alati energiat täis. See on kingitus iseendale.»

Veebruari peab ta vastikuks kuuks, nagu seda on ka käesolev november. «Pimedus on kole aeg, sel ajal oleks hea minna reisile. Aga kuhu minna? Maailm on nii julm, lennukitesse pannakse pomme. See-eest on varsti jõulud käes!»

Karisma hinnangul tuleb vananeda väärikalt. «Kõige narrimad on need, kes püüavad seda väliselt vältida. Meil on olemas väärikate ülikoolid ja hobiringid, kus üheeaalised saavad omavahel suhelda. Põhiline ongi, et soliidsesse ikka jõudes ei jääks inimesed üksi.»

Laste elud on Karisma sõnul nii kiired, et süda ei luba neil seljas istuda. «Püüan ennast tagasi hoida ja ilmaasjata ei helista, aga hästi tore on, kui lapsed ise helistavad.» Kaasaegne tehnoloogia pole talle võõras. «Kui tuleb uus asi, siis sellega tuleb kohe kaasa minna. Ei julge noortele peale ka käia, et õpetage. Ise pusserdan.» Oma sõnade peale toob Karisma riulilt nutitelefoni Huawei ning kiidab: «Sisuliselt on arvuti kogu aeg kaasas ja kaamera on väga hea. Vahepeal polnud mul kodus internetti. Küll ma olin siis hädas! Laulasmaal oli üks mast ja Paldiskis teine, aga siin oli auk, kuni Elisa pani oma torni püsti.»

Oma kodu

Karisma tunnistab, et Kloogarannale maja ehitamine oli talle meele järgi. «Võib-olla oleksin pidanud arhitektiks õppima, sest tunnen ehitamisest suurt rõõmu. Kui ma maja ehitasin, sõitsin iga päev linnast siia ja panin autos mängima Queeni loo «I Want to Break Free». Mulle kohutavalt meeldib see, kuidas ehitus areneb. Vaatan ka hekki, mille istutasin – nüüd on see varsti kõrgem kui aed.»

Karisma koera ei võta, kuigi talle on seda soovitatud. «Mulle meeldib aeg-ajalt reisimas käia, seega on mul hoopis linnumaja ja söödan linde. See on puhas loodus, nende vaatamine on nii mõnus – see on hetk minu enda jaoks.»